

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4602

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

597

P A T R I S T I C I:

598

*exulem se paradisi factam — subactam ingemuit
nomen ex numeris
unctus est in regnum
sacerdotibus separata &c.*

XVII. fol. 132. *Incipit epistola ysidori ad borosium.* Et postea: *Incipit defloratio ejusdem in nominatissimis nominibus legis et euangeliorum;* ut in Edit. mox cit. p. 515. *Aλογον illud Epistolae in edit.* Quæ quia in explicata sunt adnotata, brevis materiola dicendi coegit, ita corrigit Noster: *Quæ quia inexplicata sunt, adnotata breuiter stilo scribenda decreui,* et mox pro *Erat quidem sensus,* sanius habet *Heret quidem sensus.* Ad Opusculi calcem adtexta est brevis Institutio de Temporibus Jejuniorum ecclesiasticorum, quae et ipsa de prompta est ex *Isidori ult. Capitibus L. I. de Officiis eccl. nifi,* quod istud: *Quarta feria ideo ieunamus. quia ipsa die iudas tradidit dominum. ut crucifigerent eum;* aliunde accessit.

Ad conuentiendum praeclarum hunc Codicem, qui sui temporis Hermeneutis unus multorum instar esse potuit, adhibitae sunt membranae, quarum una initium Expositionis *De modis discipline regularis* in Ordine S. Benedicti, plures vero Capitularia quaedam ad *Cistercienses*, praecipue de *Conversis*, pertinentia pereleganter exarata exhibent.

*exul est paradisi facta — subacta ingemuit
nomen a numero
unctus est in regem
in sacerdotibus separata &c.*

CCCV.

Codex chartaceus lat. Sec. XV. U. 177 Folior. 337. f. partim lineis longis, partim per 2. columnas exaratus, minio distinctus, et a saepe laudato M. Thoma de Haselbach legatus, ut Theca anterior praefert, Collegio Ducali Wienne sequentia continet: I. Sofronij Eusebij Jeronimi librum hebraicarum questionum. Prologus incipit: *Qui in principijs librorum debebam sequenti operis argumenta proponere &c.* Opus ipsum: *In principio fecit deus celum et terram &c.* Et finit: *seruientes altari viuant de altari.* Probe conspirat Exemplum istud cum Impressis edit. Vallarsi T. III. Veronae 1735. f. col. 301. idque debetur solerti emendationi Haselbachii possessoris.

II. fol. 28. succedunt Hieronymi nomine non addito: *Explanacio decem temptationum,* nempe Israelitici Populi in Deserto, et *Explanacio cantici Debbore et barach de libro iudicum.* Prima init: *Hec sunt verba &c.* altera: *Cecineruntque Debbora et Barach &c.* Prorsus, ut T. cit. append. col. 741. quo reposita sunt Fragmenta haec vetusti cuiusdam Commentatoris, non tamen Hieronymi, ut pluribus praefixa *ibid.* Admonitio.

P p 2

III.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4602

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

599

C O D I C E S

600

III. fol. 33. p. 2. Incipiunt hebraice questiones de libris malachim id est regum questiones hebraice de libris samuel. Ita: Fuit vir unus de ramatham sophim &c. Neque hae sunt Hieronymi, sed teste Rab. Mauro Hebrei cuiusdam modernis temporibus in Legis scientia florentis, ut iterum Admonitio append. cit. col. 753. docet. Finiunt editae: domum domini in Jerusalem fabricaret; sed in Codice paullo aliter procedunt, et finiunt in L. III. c. 2. v. 28.

IV. fol. 54. p. 2. Incipiunt hebraice questiones prioris partis libri dabcra iamin in quibus si vis tenere ordinem bystorie alfabeto e regione affixo naturaliter innitere. Sed omisit Alphabetum istud Librarius. Ceterum eodem modo inscriptas habuit Vallarsius, ut videre est append. cit. col. 789. Ineunt utroque: Heber nati sunt duo filii, et finiunt: ut ruinas templi restauraret. Ejusdem cum praecedentibus Autoris.

V. fol. 71. p. 2. Incipiunt (Quaestiones) in abacuc prophetam. In prima II. Capita: Vbi cumque onus verbi domini ponitur, grauedo in prophetia illa signatur. Queritur propheta ad dominum (v. 4.) cur impij prevalent aduersus iustos &c. Jure referri posse ad Hebraeum illum Rabani Mauri mihi videntur cum e stilo, tum, quod nulla in eis novae Legis mentio. Itaque incognitae omnibus Hieronymi Editoribus, atque avenditoribz. Definunt: sileat a facie omnis terra cum venerit ad iudicandum.

VI. fol. 73. De ieunijis disputacio ex Zacharia VIII. cap. Exponitur videlicet e v. 19. quando et quare institutum fit Jejunium quarti, quinti, septimi et decimi mensis. Ignota pariter omnibus, et verisimiliter ad eundem Hebraeum referenda, de quo optandum, ut Rabanus nomen, et a quo latine redditus fuerit, edidisset. Incipit: Hec dicit dominus exercituum. Ieiunium quarti &c. Ieiunium quarti dicitur, quod est ieunium in quarto mense septima decima scilicet eiusdem mensis die &c. Et finit: du&li in captiuitatem ezechiel propheta et mardochaeus.

VII. fol. 73. p. 2. Chronica succincte scripta de regno hebreorum. Una e multis a Christiano compilata, cuius initium: Quadragesimo tercio anno nini regis assyriorum abraham patriarcha natus &c. Et finis: transfluit decem tribus israel in assyrios et ciuitates medorum. Sed prius Principes Juda ad Vespasianum et Titum deduxerat.

VIII. fol. 74. p. 2. In nomine sancte et indiuidue trinitatis incipit liber proemiorum de librorum noui ac veteris testamenti plenitudine quam in canone catholica recipit ecclesia iuxta uetusam priorum (traditionem). Verba haec, quae nobis rubricam constituunt, in edit. Breuliana paucis mutatis ipsius Libri initium sunt. Est enim Opus Isidori Hispal. quod ibi legitur p. 405. Lectio nostra non ubique cum impressis conspirat. Ita enumerationi Librorum subjicit

Codex:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4602

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

601

P A T R I S T I C I .

602

Codex:

Post dispositionem igitur veteris ac noui testamenti ordine librorum uel numerorum nunc cursim breuiterque in eis proemia narrationum subiciamus.

In fine vero V. T. manifeste cum Codice legendum est: *aetaque legationum pro factaque legatione, in fine N. T. corrigenda Breulii interpunctio: flumen etiam baptissimi, mundum lignum vitæ, et rō mundum revocandum adjective ad flumen.*

IX. fol. 81. p. 2. Praemissa brevi Admonitione: duplices esse *Hebraeorum Literas*, alias primitas a *Moyse* traditas, alias inventas ab *Esdra*, Nomina et Formae miniatæ priorum exhibentur. Et Formae quidem ad eas accedunt, quas hodie *Samaritanas* appellamus, viderique possunt apud *Rabanum Maur.* edit. *Colon.* 1626. T. VI. p. 333.

X. fol. 82. p. 2. *Incipit prefatio beati Jeronimi presbiteri in libro interpretationum hebraicorum nominum.* Initium est: *Phylo vir disertissimus iudeorum originis quoque testimonio &c.* Elenchus vero ipse utrumque testamentum, quin et *Barnabae Epistolam* pervadens orditur: *Non statim ubicunque ex a. littera que apud hebreos dicitur aleph &c.* Extat edit. *Vallars.* T. III. col. 1. Codexque noster cum Editoris Codicibus multum conspirat.

XI. fol. 112. p. 2. *Incipit de vita uel obitu sanctorum qui in do-*

Editio:

Disputationes igitur Veteris ac Noui Testamenti ordine librorum vel numero cursim breuiterque parua narratione subiiciamus.

mino processerunt Prologus Ysidori bispalensis. Qui Deo placuerunt, legit Jac. Breulius edit. suprac. p. 531. cuius Exemplum nostro quidem perfectius non uno tamen loco ex hoc ulterius perfici posset. Ita in solo C. 1. sive Adam pro Princeps generis et dilectus rectius Princeps humani generis et delicti, pro exul est paradisi facta, ac — subacta ingemuit, rectius exulem se paradisi factam, ac — subactam ingemuit, pro in sacerdotibus separata rectius sacerdotibus separata &c.

XII. fol. 123. *Incipit epistola Ysidori ad borosum.* Et post illam: *Incipit defloracio eiusdem in nominatissimis nominibus legis et euangeliorum ad eundem.* Initium Epistolae: *Domino Sando &c.* Quedam notissima nomina legis &c. Deflorationis: *Adam figuram christi gestauit &c.* Tractatio haec in edit. mox cit. legitur p. 515. titulo: *Allegoriae quaedam Sacrae Scripturae*, et quidem utriusque Testamenti. Ad emendanda haec Impressa rursus conferre posset Codex noster. Ita in *Epistola male: legis, Euangeliorumque sub allegoria.* Corrige: *legis et Euangeliorum, quae sub allegoria &c.* et mox pro egent breviter deflorata: *contraxi &c.* interpunge: *egent, bre-*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4602

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

603

C O D I C E S

604

*breviter deflorata contraxi &c.
Dein pro: brevis materiola dicendi coegit, et nec libelli &c. sanus
Noster: breuiter stilo scribenda decreui, que (quod?) nec libelli &c.
Iterum pro: Erat quidem sensus,
rectius: Haeret quidem sensus,
nempe cohaeret. Rursus pro: quid in ratione &c. melius: ut quidquid in oratione &c. Demum pro: conservavi arbitrio probabilius: excusabo arbitrio; quamquam nec tè excusabo satis arridet. Mantissae loco his Allegoriis adhaeret brevis Institutio de Jejuniis Christianorum sumpta, ut videtur, ex Isidori L. I. de Eccl. Offic. a c. 36. Legitima ieiunia quatuor sunt a sanctis apostolis constituta &c. Atque*

haec tenus hic Codex praecedentis Απογεαφον est. Sequitur
XIII. fol. 135. praevio Capp. 38. Elencho Incipit liber sancti Jeronimi contra Jovinianum. Primus nempe: Pauci admodum (dies sunt quod sancti) ex urbe fratres cuiusdam Joviniani &c. Excepto hoc initio textus cum Vallars. T. II. col. 237. comparatus sat sincerus est. Liber Secundus pariter Elenchum Capp. 31. praefert. Incipit: Secunda propositio est, eos qui fuerunt baptizati &c. et integer est, ut primus. Hic vero sequentes Versiculos, quorum Vallarsus haud meminit, praefixos habet:

*Suscipiat devota fides haec verba piorum
Que nobis fidei prestant cognoscere callem
Excludunt erroris iter sub dogmate uero.
Ac pandunt secreta dei miracula cunctis.
Vestra ego (Scriba?) sancte pater suscepi iussa libenter,
Ac quantum potui per singula queque curavi (cucurri?)*

XIV. fol. 192. p. 2. Incipit Apologeticum Iheronimi Ad pamphilum. Prologus. Non male Noster Prologum vocat Epistolam apud Vallars. T. I. n. XLIX. col. 232. Apologetico ipsi postpositam, qui

ibi n. XLVIII. col. 209. habetur. Incipit illa: Christiani interdum pudoris est &c. et haec: Quod ad te buc usque non scripsi &c. Exemplar non indiligens. Iterum ad calcem Versiculos:

*Hec huius libri demonstrat pagina finem
Quem scripsi prorsus febricitante manu.
Debilitans totum gelida pro peste cadaver
Huius iam vite spes mibi nulla fuit.
Nec vis ulla mibi geminis sed adepta diebus
Flebilis nostrum heu reuiciebat opus
Una dies inter miseros letissima soles
Scribendi nostro spem dedit officio.*

Sed

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4602

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

605

P A T R I S T I C I .

606

*Sed mox auxiliante Deo cum langwidus algor
 Desit in tenui carne manere mea
 Ad priscam redii mentem viresque priores
 Desertum cupiens ante nouare librum
 Inserui neglecta ex parte superflua dempsi
 Ingenio ut parvus miles habere solet
 Sume libens uas propria de uite nouella —*

Deest Pentameter, qui fortasse nomen antiquioris Librarii prodidisset, cuius ἀπογεαφον nostrum Exemplar est.

XV. fol. 203. *Incipit Jeronimus aduersus beluidium de perpetua virginitate Marie. Et quidem sic: Nuper rogatus a fratribus, ut aduersus libellum cuiusdam beluidii responderem &c. Extat Liber T. II. suprac. col. 205. cui collatum praesens Exemplar probe consonat.*

XVI. fol. 212. p. 2. *Jeronimus ad Celanciam, ne uxor virum dimittat propter causam religionis vel aliam sine ipsius consensu. Ita Rubrica. Sed Hieronymo abjudicant Critici, et quidam ad S. Paulinum, alii ad Sulp. Severum referunt. Adi Vallars. T. I. col. 1089. Init haec de Ratione pie vivendi Epistola: *Vetus scriptura celebrata sententia est &c. Satis correttum Exemplar, in quo sub principio animum inter utrumque nutantem malo, quam, quod habent Edita, in utroque.**

XVII. fol. 220. *Jeronimus de honorandis parentibus. Locus prolixus sat gravis, cuiusdam, ut videtur, Homiliae pars, sed qui non est Hieronymi, et ab Vallario in T. XI. rejectus legitur col. 112. Init: Patrum meritis subiugans*

filios omnipotens deus &c. Extrema sunt: a Domino coram angelis coronari.

XVIII. fol. 221. *Jeronimus ad Teophilum (Alexandr.) de mansionibus Israël in deserto. Male hic binae Epistolae compinguntur in unam. Alia enim est Epistola, qua Theophilo Liber Paschalis latine redditus mittitur, et alia, Tractatus dicam potius, quo Fabiolae promissum de exponendis illis XL-II. Mansionibus viventi factum eadem defuncta exolvit Hieronymus. Illa apud Vallars. T. I. col. 603. occurrit, et incipit: *Ex eo tempore quo beatitudinis tue &c. Hic vero nobis ἀνεπιγεαφος*, ibi col. 463. legitur hoc initio: *In septuagesimo septimo psalmo &c. Porro cum in eo nemo adpelletur, rudiores Librarii incerti, ad quem referrent, primae proximae Epistolae subjunxere; liquet tamen ex Epistola n. LXXVII. col. 453. eum ab Hieronymo ad Oceanum missum fuisse. Ad calcem nobis: Explicit liber sanctissimi Hieronimi de XLII. mansionibus Israël in Deserto reuisus Anno &c. 53. per Thomam de Haselpach; quem miror errorem mox indicatum non observasse.**

XIX. fol. 233. *Jeronimus ad marcellam de hebraicis nominibus.*

Bre-

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4602

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

607

C O D I C E S

608

Brevis illa: *Nuper cum pariter effemus &c. quae extat T. cit. col. 130. De Alleluia, Amen, et Maranatha.*

XX. fol. eod. p. 2. *Liber S. Jeronimi contra Ruffinum.* Videlicet *Tertius*, cui in fine additur *Epistola* (seu *Apologia*) *Ruffini monachi ad Anastasium papam*, ut addita est etiam apud *Vallars.* T. II. col. 531. — 576. Init Opus: *Leetis literis prudencie tue &c. et Epistola: Audiui quosdam cum apud beatitudinem tuam &c.* Textus plerumque sincerus.

XXI. fol. 269. *Incipit prefacio Domini Eusebij Sophronii Jeronimi in libro locorum ab eusebio pamphili cesariensi episcopo prius edito quidem in greco Sed a prefato postmodum diligentius ad latinum stilum translato.* Ita: *Eusebius qui a beato pamphilo martire cognomentum fortitus est &c.* Ipsius *Eusebii Praefatio* deest. Opus infit: *Ararat armenia. Siquidem in montibus ararat &c.* prout legitur edit. saepe *cit.* T. III. col. 126. Post ultima verba: *victimas iuxta fontem rogel; sequitur minio: Secuntur nomina regionum atque locorum de actibus apostolorum; Libellus Bedae potius, quam Hieronymo tribuendus, ut pote in quo citetur ipse Hieronymus, et Saracenorum fit mentio, licet in multis Mss. hic loci adnexus reperiatur; referatur vero a Vallarsio in Append. T. cit. col. 721. Acbeldema ager sangwinis qui hodieque &c.*

XXII. fol. 292. *praevio Capp. Elencho Libri II. Retractionum*

S. Augustini, ut habentur edit. Maur. T. I. col. 1. Initium: Jam diu est, ut facere cogito &c. Finis: alios a me dictos retractare ce- pisset.

XXIII. fol. 323. p. 2. *Incipit liber eiusdem de diuinacione demonum.* Ut T. VI. col. 505. Initium: *Quodam die in diebus sanctis octauarum &c.* Finis: *quantum dominus adiuuat respondebimus.*

XXIV. fol. 328. *Tractatus dogmaticus hoc ingressu: Quoniam scriptum est et apostolice discipline robustissima auctoritate firmatum &c.* Est *Augustini de Fide et Symbolo* prostans T. eod. col. 151. et definens: *corde mundato quod credunt intelligant.*

XXV. fol. 333. p. 2. *Sequitur sermo Augustini in communibus sermonibus vocatis breuiarium ad populum per circulum anni et est in ordine XXXI.* Ita inscribitur Sermo nunc positus in *append.* T. V. col. 397. cujus initium: *Queso vos fratres karissimi ut nobis rese- rnantibus &c.* et pars posterior e genuino Sermone *Augustini T. eod. n. CCXII. col. 938.* deprompta est.

XXVI. fol. 334. p. 2. *Omelia sancti Augustini de symbolo et deitate et omnipotentia patris.* Incipit: *Ostendimus, ut vestra certe dilectio recordatur &c.* et rejecta est in *append.* T. cit. col. 390.

XXVII. fol. 335. p. 2. *Sermo Autoris mihi non comperti, qui Filium Deo Patri consubstantialem propugnat, hoc insolito ingressu: Gratia uobis et pax a deo patre et filio et spiritu sancto ad- sistat*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4602

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

609

P A T R I S T I C I .

610

sistat et habundet. benedicti domino qui vocavit vos ad suum regnum &c. Per decursum Arius nominatim accusatur, et Sabellius dicitur tam impius confusor, quam ille disusor. In v. etiam 14. Job. 1. non habitauit, sed habitabit legitur. Ultima praeclari Homiletæ sunt: a gratia baptismatis expiatos cōberedes sibi in regni celestis gloria preparat &c.

Pag. Cod. ult. adscriptum: Presentetur (hoc Scriptum) Magistro Thome baslpach, et rapiantur ab eodem epistole Sancte hyldegardis. Rapere est currente calamo absque multo elegantiae studio aliquid transcribere. Inde Rapiarium Volumen Collectaneorum. Vides, quo modo Codices Virorum literatorum inter se communicacione multiplicati fuerint.

CCCVI.

Codex membraneus lat. Sec. XII. Folior. 183. f. maj. per duas columnas eleganter exaratus, rubricisque distinctus est Epistolare D. Hieronymi, initio ducto ab Epistola ad Damasum Papam, quae est Edit. Vallars. Opp. T. I. col.

*Mundi post maria scriptori sancta maria
Pro spe redde uices, tua proles sit mibi merces.*

Fol. 48. p. 2. Epistolæ in Edit. Cl. ad Augustinum deest nobis ultima Particula: *Misit mibi temeritate solita &c.* Fol. 49. habetur Augustini Epistola ad Praefidium, quod in Hieronymi negotio est; ceterum in Edit. Maur.

Denis Codd. Theol. V. II. P. I.

44. n. XVIII. et incipit: *Et famulum est in anno, quo mortuus est &c. finiturque, ut in Codd. mss. observante Vallarsio fieri solet: auribus tantum studeamus et lingua, reliquis, quae in Edit. rite sequuntur, per modum separatae Epistolæ fol. nobis 8. positis. Fol. 26. legas: Epistola sacre sententie theodocii. Nihil haec asceticonrum' Αξιωματων Congeries ad Hieronymum. Incipit: Perfectus homo est qui se ipsum cognoverit. &c. Varia de Oratione, Anima, Mundo, Caritate fraterna, et ejusmodi e PP. Dictis post Isidorum Hispan. lecta; nam quod ait Nostrus: *Nauis in pelago propter nimias undas barcam in suo suscipit gremio. Ubi autem approximauerit portum, reddet uicem barca nauis quam accepit in pelago &c.* ex ejus Orig. L. XIX. c. 1. decerpfit. Quis vero Theodosius hic fuerit, qui, quae collegit, beatissimos flores adpellat, non invenio. Fol. 33. p. 2. Ad Paulam et Eustochium spurius Sermo de Assumptione B. Mariae, merito remissus a Vallarsio ad T. XI. col. 92. qui illam corollam ad pensam non habuit:*

Opp. illius est T. II. col. 168. n. LXXIV. Epistola sequens ejusdem ad Hier. quae est Vallarsii CX. col. 723. nobis principio multata ibi incipit: *Cur itaque conor contra tractum &c.* Fol. 65. spuria ad Tyrasium, rejecta a Vallarsio

Q q

suo